

Et boligmarked med muligheter for alle

Selveierdemokratiet – eierlinjen

Høyre mener det er positivt at vi i Norge har en sterk tradisjon for å eie egen bolig. Selveierdemokratiet er en av bærebjelkene i det norske samfunnet. Det bidrar til at privat eierskap spres mellom flere aktører og til økt sparing. Mange unge voksne sliter med å komme seg inn på boligmarkedet. En av de største utfordringene er at de leier boliger til en pris som gjør at de ikke klarer å spare nok til egenkapitalkravet. Høyre vil jobbe for at flere førstegangskjøpere og andre som ønsker å eie egen bolig får innpass på boligmarkedet og får gleden av å eie sitt eget hjem.

Høyre vil:

- Legge til rette for flere leie-til-eie- og deleieboliger, blant annet gjennom regulering av denne modellen i lovgivningen.
- Redusere dokumentavgiften for førstegangskjøpere.
- Gjøre utlånsforskriften mer fleksibel for førstegangskjøpere og de som har betjeningsevne, men ikke nok egenkapital.
- Teste ut pilotprosjekter for å hjelpe personer i lavinnteksgrupper inn på boligmarkedet, gjennom et alternativt startlån i Husbanken. Det kan eksempelvis være matching av oppspart egenkapital eller garanti fra Husbanken til erstatning for topplån i bank.
- Fjerne leilighetsnormen.
- Opprette et nasjonalt brukerråd for sosial boligpolitikk.
- Gi mennesker med utviklingshemming eller funksjonshemming anledning til å eie sin egen bolig ved at tilskudd til bolig ikke går via bostedskommunen, men direkte til personen det gjelder eller til private aktører som eksempelvis boligbyggelag når disse bygger på vegne av pårørende.

Boligbygging og regulering

Boligmarkedet i Norge er sammensatt. I pressområder har boligprisene steget mye over lang tid. Det skyldes at det er for få boliger til salgs. Derfor må det legges til rette for at omregulering, planlegging og byggesaksbehandling skal gå raskere og være mer forutsigbart. Høyre ønsker en bærekraftig bolig- og byutvikling som hjelper flere mennesker inn på boligmarkedet, både i by og bygd.

Høyre vil:

- Legge til rette for at eksisterende bygg kan tilpasses ny bruk eller gjenbrukes, fremfor å bygge nytt.
- Gjennomgå byggteknisk forskrift for å legge til rette for enklere transformasjon og redusere kostnader.
- Legge til rette for at ledige kommunale og statlige bygg enklere kan omgjøres til boligformål og boligutvikling.
- Legge til rette for at industritomter, parkeringsplasser og andre områder med begrenset bruk enklere kan omreguleres til boligformål.
- Fortsette å bygge studentboliger i høy takt, og ruste opp allerede eksisterende studentboliger. Dette for å unngå presset på boligmarkedet.
- Vurdere å åpne for at Husbanken også skal kunne gi lån til private studentboligstiftelser
- At nye boligprosjekter skal være tilpasset demografiutviklingen på stedet.

- Oppdatere byggt teknisk forskrift for å redusere detaljnivået og fjerne unødvendige krav og pålegg for nye og eksisterende bygg.
- Gjennomgå fristreglene i plan- og bygningsloven og praktiseringen av disse, for å sikre at fristene i lovverket følges.
- Fortsette arbeidet med digitalisering og forenkling av prosessene i byggesakssøknader.
- Gjennomgå tilskudd og belønningsmidler for storbyområdene slik at disse legger til rette for boligutbygging.
- Gjennomgå reglene for opparbeidelsesplikt og refusjon ved utbyggingsprosjekter slik at naboer ikke får en urimelig belastning, samt gjennomgå gebyrer og avgifter for å holde kostnaden for beboere nede.
- Legge til rette for levende kystsamfunn ved å praktisere en differensiert forvaltning av strandsonen, også innad i kommunene.
- Forenkle plan- og bygningsloven, samt begrense antall statlige og regionale planer.

Et forutsigbart og godt leiemarked

Over 580.000 norske husstander (23,6 prosent) bor i dag i en leid bolig. Utredningen som er grunnlaget for dagens husleielov er fra 1993, og det har skjedd store forandringer i boligmarkedet siden den tid. Høyre mener derfor at det er behov for oppdateringer i dagens lovverk.

Høyre vil:

- Legge til rette for ytterligere profesjonalisering av utleiemarkedet, gjennom for eksempel å stille krav til minstestandard av utleieobjekter.
- Vurdere en frivillig godkjenningsordning for utleiere.
- Øke makstiden for utleie fra tre til fem år i borettslagsleiligheter.
- Gjennomgå og revidere husleieloven med sikte på å gjøre den mer forbrukervennlig.

Fremtidens boliger og boområder

Boligen er både en arena for sosialt samvær, en kilde til identitet og rammen for mange av våre viktigste behov. Høyre mener det er viktig med et variert boligtilbud over hele landet som ivaretar kvalitet og estetikk. Boformene må også tilpasses ulike faser av livet. For å bidra til et sosialt bærekraftig og kunnskapsbasert boligtilbud, mener Høyre det er viktig å få oppdatert informasjon om nye bofellesskap og nabolag tilpasset et aldersvennlig samfunn.

Høyre vil:

- Kartlegge dagens og fremtidens boliger og boområder for å legge til rette for utvikling av nye boformer.
- Prøve ut pilotprosjekter innenfor boligplanlegging tilpasset et aldersvennlig samfunn.
- Utrede insentiver for kommuner til å skape større variasjon i boligtilbudet i by og bygd, også når det gjelder institusjonsboliger.
- Sørge for at Husbanken likebehandler offentlige og private utbyggere som ønsker å utvikle ulike varianter av boligsosiale modeller.
- Utrede virkemidler som kan stimulere boligmarkedet i distriktene og som gjør det mer fordelaktig å bygge og pusse opp i små distriktskommuner.

- Bidra til å styrke distriktskommuners kompetanse i planleggingen for gode boliger og attraktive bomiljø gjennom samarbeidet mellom Husbanken og Distriktssenteret om utvikling og spredning av kunnskap om god praksis.